

Kevin De Ceuleners, Philippe France

Het nieuwe bio-ras Oslo meteen aan de top

De standaardrassen Cherokee (bio), Poulton en Nunton bevestigen en realiseren zowel een hoge opbrengst als een goede kwaliteit. Het nieuwe ras Oslo dient zich als zeer beloftevol aan. In tegenstelling tot vorig jaar, haalden Poulton trayplanten geen meeropbrengst in vergelijking met eigen losse planten. De trayplanten waren te klein bij de start en werden één week later geplant.

In de biologische late herfstpreiteelt is rassenkeuze belangrijk om ziekten en sleet onder controle te houden. 2019 was droog en de ziektedruk was beperkt buiten hoge tripsdruk gerekend. Half augustus was de droogte kritiek en konden de planten na berekening terug een doorstart nemen. Hierdoor was de gemiddelde opbrengst goed.

Eigen opkweek plantgoed zorgt voor mooie start

Zaaien gebeurde aan 86 zaden per meter onder een plastic tunnel op het proefbedrijf biologische landbouw van Inagro. De rassen Cherokee en Curling werden voor de proef als biologisch zaad aangeleverd, Oslo zal in 2020 verkrijgbaar zijn als biologisch zaad. De overige rassen zijn niet chemisch behandeld. Alle rassen zijn hybriden. In de proef namen we Spaanse trayplanten van het ras Poulton mee als vergelijking met de eigen losse planten.

De eigen losse planten waren redelijk licht bij het planten maar optimaal om een goede doorstart te nemen. De trayplanten werden een week later geplant. Het planten gebeurde in vlakvelds geponste gaten op een afstand van 10 cm in de rij en 70 cm tussen de rij. Nadien werden de planten aangegoten. De voorsteelt was een eenjarige grasklaverweide die in het voorjaar werd vernietigd. Tegelijk werd 30 ton stalmest uitgereden. Uitgaande van tussentijdse nitraatanalyses was geen bijbemesting nodig. Kalk en kali werden bemest op basis van de bouwvooranalyse. De onkruidbestrijding gebeurde mechanisch met intensief eggen, schoffelen en stevig aanaarden. Tegen preimot werd driemaal met Bt behandeld. Eind augustus en begin september werd 60 mm beregend in 2 beurten.

Op 20 en 25 november werd geoogst aan een gemiddelde marktbaar opbrengst van 31,2 ton/ha. Dit is de omgerekende opbrengst van de

Tabel 1: Proefverloop.

Proeflocatie	Inagro - Beitem - zandleem
Proefplan	blokkenproef in 4 parallellen
Zaadatum	15/03/2019
Opkweekmethode	in plastic tunnel
Bemesting	07/05/2019: 30 ton/ha vaste rundermest 27/05/2019: 300 kg/ha CaSO4
Voorteelt	grasklaver
Plantdatum	29/05/2019
Plantafstand	70 x 10 cm, vlakvelds
Onkruidbestrijding	mechanisch
Gewasbescherming	29/07: 1 kg/ha Xentari (Bt) 02/08: 1 kg/ha Xentari (Bt) 07/08: 1 kg/ha Xentari (Bt)
Oogst	20 en 25/11/2019

twee middelste rijen, wat onder invloed van het vaste rijpadensysteem (vier rijen tussen de sporen) een positieve inschatting is.

Doorstart na berekening zorgt voor een mooi gewas

Aylton (BASF) had donkere, brede bladeren en was iets minder uniform. De groeiwijze was minder opgericht, de opbrengst gemiddeld. Naar algemeen uitzicht scoort dit ras in de bak gemiddeld met heterogene planten, wat bladbreuk en soms gespleten bladtoppen. Aylton is als winterras eerder een trage groeier.

Belton (BASF) had plantgoed met vrij veel fusarium. De planten waren zeer uniform en hadden bleke bladeren. Dit ras was sterk opgericht en had wat trips. Belton gaf een gemiddelde opbrengst met wat afval en schot. Er was weinig roest of papiervlekken aanwezig. In de bak scoort dit ras minder goed met een lange aanloop en wat knobbels. Door de lange stam is dit meer een industrieprei. Bij oogst waren de planten overrijp, het blad eerder bleek en er was wat schotaanleg.

Cherokee (Vitalis) stond er goed bij doorheen het seizoen en had een bleker blad. De planten waren zeer uniform en opgericht. De hoogste opbrengst werd genoteerd met een grove sortering. In de bak scoort dit ras gemiddeld. De planten waren heterogeen en er was zichtbare oude roest.

Curling (Bejo) stond wat heterogeen, de opbrengst lag onder het gemiddelde. Het ras scoort goed in de bak met een korte aanloop. Het blad is donker, de bladtoppen wat gespleten. Af en toe werd wat Colletotrichum teruggevonden. Curling scoort gelijkaardig als vorig jaar naar stand en opbrengst.

Defender (Bejo) had een opgericht gewas en scoort zeer goed op sleet. Dit ras was goed pelbaar en scoorde in de bak gemiddeld. De stam vertoonde wat knobbels, schot was niet aanwezig. De planten zijn heterogeen en hebben soms gespleten bladtoppen en wat bladbreuk. Af en toe werd Colletotrichum teruggevonden.

Oslo (E65D.099) (Enza) kwam niet goed op en had fijn en heterogeen plantgoed. De planten herpakten zich en bij oogst stond het gewas er zeer goed bij. Er was weinig trips of roest, de opbrengst was bovengemiddeld. In de bak scoort dit ras zeer goed met een vaste stam en veel wit die gezond ogen met een strak en donker blad. Oslo is een nieuw ras dat voor het eerst in proef stond. Deze resultaten vragen om bevestiging.

Tabel 2: Proefresultaten.

Cultivar	Zaadhuis	Marktbaar opbrengst		% marktbaar planten		Stand		T trips		sleet		Alg. uitzicht bak		% wit stam		Aanloop	
		kg/ha				20/nov		30/sep		20-nov						lengte in cm	
Aylton	BASF Vegetable Seeds	30,9	ab	89,8	b	7,0	abcd	6,4	a	7,0	abcd	7,1	bc	65,3	cde	10,9	cdef
Belton	BASF Vegetable Seeds	31,1	ab	86,5	b	6,8	cd	4,4	ef	7,0	abcd	5,9	de	55,1	f	17,3	a
Cherokee	Vitalis Biologische Zaden	33,9	a	90,5	b	7,4	abc	5,8	bc	6,6	cde	6,6	cd	63,5	de	11,5	bcd
Curling	Bejo Zaden BV	28,7	b	89,5	b	6,6	d	5,6	bcd	7,1	abc	7,0	bc	72,9	b	8,3	ef
Defender	Bejo Zaden BV	31,7	ab	93,5	ab	7,1	abcd	6,0	ab	7,5	a	6,5	cd	65,7	cde	11,2	bcd
Oslo (E65D.099)	Enza Zaden	33,7	a	92,8	ab	7,5	ab	6,4	a	7,3	ab	8,1	a	72,2	bc	8,6	def
Isadora (Haz 33-260)	Hazera Seeds BV	32,9	a	92	ab	6,9	bcd	5,6	bcd	6,9	bcd	5,5	e	68,8	bcd	9,4	cdef
Keeper	Bejo Zaden BV	32,7	ab	98,5	a	7,0	abcd	5,5	cde	7,4	ab	6,9	bc	80,8	a	5,0	c
Mako-Nice	Roger Maes NV	22,8	c	83	b	5,8	e	3,8	f	6,1	e	5,3	e	69,6	bcd	9,2	cdef
Nunton	BASF Vegetable Seeds	33,0	a	93,8	ab	7,6	a	5,0	def	7,4	ab	7,5	ab	63,7	de	12,1	bc
Pluston	BASF Vegetable Seeds	30,1	ab	84	b	7,0	abcd	6,0	ab	6,9	bcd	6,5	cd	60,0	ef	14,1	b
Poulton	BASF Vegetable Seeds	33,2	a	93,3	ab	7,3	abcd	6,0	ab	6,5	de	7,3	bc	68,5	bcd	9,6	cdef
Poulton tray	Babyplant	30,4	ab	93,3	ab	7,2	abcd	6,0	ab	6,5	cde	7,2	bc	71,2	bcd	7,6	f
Gemiddelde		31,2		90,8		7,0		5,6		6,9		6,7		67,5		10,3	
V.C. (%)		T		T		T		K-W		T		T		T		T	
p-waarde		5,44		6,1		4,04		5,43		3,55		4,87		4,25		11,87	
		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**		< 0,01**	
schaal:		1 =				zeer slecht		veel trips		veel sleet							
		9 =				zeer goed		geen trips		weinig sleet							

Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (T = Tukey, K-W = Kruskal-Wallis, p=0,05)
 * significant (0,05 > p ≥ 0,01); ** zeer significant (p < 0,01)

Isadora (Haz 33-2604) (Hazera) had plantgoed dat iets meer heterogeen was. Het ras produceerde bovengemiddeld en had een iets bleker gewas. In de bak scoort dit ras algemeen minder met wat roest en trips. Er was vrij veel Colletotrichum en gespleten bladtopen waardoor Isadora slordig oogt in de bak.

Keeper (Bejo) had een zeer donker en smal blad met wat purpervlekken. De opbrengst was bovengemiddeld met bijna geen wegval. In de bak scoort dit ras gemiddeld met weinig sleet. De stam is te kort, de aanloop zeer kort. Er was te veel Colletotrichum.

Mako-Nice (Roger Maes) stond er bij de oogst het minst goed bij met een bleker blad. De planten zijn heterogeen en produceerden het laagst in de proef. Bij oogst noteerden we een fijne sortering, wat wegval en sleet. Algemeen scoort dit ras in de bak minder en oogt slordig met zichtbare roest en veel trips.

Nunton (BASF) vormde een uniform, opgericht gewas met donker blad en stond er doorheen het seizoen het best bij. De opbrengst was bovengemiddeld. Algemeen scoort dit ras goed in de bak met een

vaste, witte stam. De planten hadden af en toe Colletotrichum en soms gespleten bladtopen.

Pluston (BASF) bracht net onder het gemiddelde op. Het gewas heeft een iets breder blad en scoort gemiddeld naar ziekte en stand. In de bak hadden de planten een te lange stam en overgang met zichtbare roest. Pluston is zo meer geschikt voor industrie.

Poulton (BASF) had iets dikker plantgoed en stond er goed bij doorheen het seizoen. Het gewas stond uniform en de opbrengst was bovengemiddeld. Dit ras scoort goed in de bak met nog wat zichtbare roest. Sporadisch werd Colletotrichum teruggevonden.

Poulton tray (Babyplant) werd een week later geplant door een latere levering van het plantgoed en ondervond mogelijk ook meer schade door de mechanische onkruidbestrijding. Hierdoor konden de planten deze groeiachterstand niet meer inlopen. De opbrengst was een kleine 3 ton minder dan bij de eigen losse planten. De planten scoorden goed in de bak, maar waren iets heterogener en iets korter in vergelijking met de gezaaide Poulton planten.

Contactpersoon: Kevin Deceuleners
Tel: 051 14 03 50
E-mail: kevin.deceuleners@inagro.be